

RAADSINFORMATIEBRIEF met beantwoording artikel 42 vragen

Van
college van burgemeester en wethouders

Vergadering van
4 juli 2023

Kenmerk
Z/23/060844 / D/23/111406

Portefeuillehouder
Jelmer Vierstra

Portefeuille
Energietransitie

Opsteller
Schipper, Rolf

Onderwerp
Beantwoording schriftelijke vragen LijstvanderDoes over Netcongestie en haalbaarheidsonderzoek.

Beantwoording van de vragen

Graag wil ik uw aandacht vestigen op de kwestie met betrekking tot het haalbaarheidsonderzoek voor de geplande windturbines in Reijerscop. Ik zou graag willen weten of het mogelijk is om dit onderzoek tijdelijk uit te stellen. Dit vraag ik gezien de recente ontwikkelingen met betrekking tot netwerkcongestie in de Provincie Utrecht. Uit recente informatie (brandbrieven van Stedin en Tennet) blijkt dat het netwerk van de Provincie Utrecht pas op zijn vroegst in 2029 klaar kan zijn voor de energietransitie. Dat wil zeggen dat bedrijven, mogelijk ook huishoudens, rekening moeten houden met krapte bij het gebruik van stroom. Wellicht zelfs stroomuitval. Gezien deze situatie rijst de vraag of het haalbaarheidsonderzoek voor de windturbines in Reijerscop op dit moment nodig is. Je kunt natuurlijk wel een windturbine bouwen, maar als je de opgewekte energie vervolgens nergens kwijt kunt, dan is dit zonde van het geld en de moeite die eraan besteed wordt.

Hierover heeft LijstvanderDoes de volgende vragen:

VRAAG:

Bent u op de hoogte van ernstige netwerkcongestie bij van de Provincie Utrecht en de gevolgen daarvan voor het stroomgebruik in Utrecht en in de regio (dus ook Woerden)?

ANTWOORD:

Ja, daar is het college van op de hoogte.

VRAAG:

Is het mogelijk om het haalbaarheidsonderzoek voor de windturbines in Reijerscop tijdelijk te stoppen (op te schorten), gezien de onzekerheid over de benutting van de opgewekte energie?

ANTWOORD:

Het is niet nodig om het proces voor windenergie in Woerden stop te zetten. Met onze huidige planning verwachten wij dat het windpark bij Reijerscop tussen 2027 en 2029 gerealiseerd is. Stedin en TenneT geven aan dat zij verwachten dat tussen 2027 en 2029, dus in dezelfde periode, ook weer voldoende capaciteit beschikbaar is op het elektriciteitsnet.

VRAAG:

Welke maatregelen worden er genomen om de netwerkcongestie in de Provincie Utrecht aan te pakken? Zullen deze maatregelen van invloed zijn op de plannen van Woerden voor windturbines in Reijerscop en Rijnveld in Utrecht?

ANTWOORD:

De belangrijkste maatregelen zijn het versterken van het elektriciteitsnet en – tot die tijd - het voeren van overleg met bedrijven en grootgebruikers om te zoeken naar mogelijkheden voor flexibel elektriciteitsgebruik, zodat eerder al ruimte voor nieuwe aansluitingen op het elektriciteitsnet ontstaat. De brieven die wij onlangs ontvingen van Stedin en de provincie geven meer uitleg hierover. (In te zien [bij 'samenwerkingsverbanden' bij de ingekomen stukken](#) op uw raadsinformatiesysteem.)

Deze maatregelen zijn inderdaad van invloed op de plannen van Woerden. De maatregelen hebben als doel om netcongestie op te lossen, waardoor ook aansluiting van nieuwe projecten zoals een windpark mogelijk worden.

VRAAG:

Bent u bereid om een onderzoek uit te voeren naar de huidige energiebehoefte en de beschikbare capaciteit in de regio, voordat verdere stappen worden genomen met betrekking tot het haalbaarheidsonderzoek voor de windturbines in Reijerscop?

ANTWOORD:

Nee, het college ziet daar nu geen noodzaak in. In de aanloop naar het Afwegingskader grootschalige duurzame energie is dit al gedaan. Om te bepalen hoeveel duurzame elektriciteit Woerden wil opwekken in 2030 is al uitgegaan van het verwachte elektriciteitsgebruik in de gemeente in 2030. Zie hiervoor ook het raadsbesluit over het afwegingskader van 15 juli 2021 (D/21/022924). Met dit besluit heeft de gemeenteraad ervoor gekozen om in 2030 ongeveer 60% van het elektriciteitsgebruik uit de hele gemeente duurzaam op te wekken met windenergie en zonne-energie.

Dit besluit is gebaseerd op een verwacht elektriciteitsgebruik zoals geschat in 2021. Inmiddels blijkt uit de brief van Stedin en TenneT dat het elektriciteitsgebruik sneller stijgt dan verwacht. Dat maakt de urgentie van windenergie en zonne-energie alleen maar groter.

VRAAG:

Via de landelijke media hoorde/las ik dat de Rijksoverheid volop gaat inzetten op het gebruik van groene waterstof op korte termijn. Kan Woerden aansluiten bij dit streven om te zien of dit voor Woerden ook een mogelijkheid is om te voorkomen dat energie verspild wordt?

ANTWOORD:

Het klopt dat de Rijksoverheid inzet op meer onderzoek naar de mogelijkheden voor groene waterstof. Dat gaat om gebruik van groene waterstof in de industrie en in verkeer. In opdracht van het Rijk heeft een Expertteam Energiesysteem 2050 mogelijkheden in kaart gebracht. (Zie ook www.etes2050.nl)

Groene waterstof is een energiedrager en geen energiebron. Het is dus een manier om energie op te slaan. Maar die energie moet wel eerst op een andere manier opgewekt worden. Bij groene waterstof gaat het om duurzame energie uit zon en wind. Doordat waterstof een vorm van energieopslag is, zou het wellicht ingezet kunnen worden als buffer voor het elektriciteitsnet. Daar staat ook een nadeel tegenover: bij het maken van waterstof gaat zo'n 25% van de energie verloren. Om op grotere schaal groene waterstof te kunnen gebruiken, is dus extra wind- en zonne-energie nodig. (Zie ook: <https://www.milieucentraal.nl/klimaat-en-aarde/energiebronnen/waterstof/>)

In Woerden heeft een initiatiefnemer aangegeven de mogelijkheden voor een waterstoftankinstallatie (voor vrachtwagens) te willen verkennen. Als hier meer over bekend is, zal het college u hier verder over informeren.

VRAAG:

Bent u bereid het geld, wat vrij zou kunnen komen door het tijdelijk stopzetten/opschorten van het haalbaarheidsonderzoek Reijerscop, te investeren in oplossingen om het gebruik van fossiele brandstoffen terug te dringen en te gebruiken voor het verduurzamen van bestaande woningen van burgers met een smallere beurs?

ANTWOORD:

Zoals hiervoor al aangegeven ziet het college geen aanleiding om het proces naar windenergie in de Reijerscop stop te zetten. De duurzame elektriciteit uit windturbines is juist hard nodig om het mogelijk te maken om minder fossiele brandstoffen te gebruiken nu de elektriciteitsvraag stijgt doordat steeds meer mensen hun huis elektrisch verwarmen en elektrisch rijden.

Woerden Energie, onze lokale energiecoöperatie die mogelijk een rol zou kunnen spelen bij de ontwikkeling van windenergie, heeft al eerder aangegeven een deel van de opbrengsten van grootschalige energieprojecten graag in te zetten om inwoners met een smalle beurs te helpen met verduurzaming.

VRAAG:

Is er nagedacht om buurtbatterijen te plaatsen in wijken om de netwerkcongestie te ontlasten?

ANTWOORD:

Samen met Stedin verkennen we wat de oplossingen zijn voor netcongestie in bebouwd gebied. Een buurtbatterij zou een oplossing kunnen zijn. Maar op dit moment zit de druk nog vooral op bedrijven(terreinen) en grootverbruikers. Ook hiervoor verkennen gemeenten, provincie en netbeheerders verschillende mogelijkheden. Zie bijvoorbeeld [deze webpagina van de provincie](#) met adviezen voor bedrijven die zonnepanelen op daken willen plaatsen.

Omdat netcongestie aan veel onderwerpen binnen de gemeente raakt, starten we na de zomer met de werving van een beleidsadviseur netcongestie. Deze persoon wordt het vaste aanspreekpunt voor Stedin, neemt deel aan regionale netwerken en zorgt voor kennisdeling binnen de gemeentelijke organisatie.

Bijlagen

D/23/111408 Schriftelijke vragen artikel 42 RvO LijstvanderDoes over Netcongestie en haalbaarheidsonderzoek
